Szökevényvizek a Dunában

MI AZ IGAZSÁG A BUDAPESTI HÉVIZEK KÖRÜL „GŐZBÁNYÁSZAT" — ÉSZLELŐÁLLOMÁS A GELLÉRTHEGYI BARLANGBAN

Nemegyszer hallani: *apadnak a budapesti források, mind kevesebb a víz.* Nemrég tudományos ankéton vitatkoztak a szakemberek — orvosok, hidrológusok — a témáról . . .

Források és a csapadék

Dr. Kessler Hubert, a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet főmérnöke mondja:

— *Azt kell megállapítanunk, hogy mennyi is voltaképpen a rendelkezésre álló víz, milyen a minősége, mi okozta annak kétségtelen romlását, s egyáltalán: miként lehetne a termálvizet a leggazdaságosabban hasznosítani.*

A budapesti gyógyforrások *apadtak*, helyenként romlott a víz minősége, ám ez nem valami feltartóztathatatlan természeti folyamat, *nem akadályozza a fürdők fejlesztését.* Mi a magyarázata mégis a kedvezőtlen tapasztalatoknak? Még nemrég is volt olyan felfogás, hogy a gyógyvizek valami kiapadhatatlan föld alatti ősforrásból származnak, s csak fúrás dolga, hogy ebből minél több kerüljön a felszínre. Így született meg az az elgondolás, hogy *a termálvizet hőenergiaként is hasznosítsák.* A gyakorlat azonban beizonyította, hogy minden újabb mélyfúrás *csökkenti a már működő források hozamát, illetve a gyógyhatású ásványi anyagok mennyiségét.* Az utánpótlás ugyanis nem korlátlan: a csapadék mennyiségétől és évi eloszlásától függ. *A mértékadó csapadék az, amely az év első négy hónapjában hullik, amikor még nem jelentkezik a lombozat párologtató hatása, s nem kezdődött meg a vegetáció.* Ugyszintén lényeges, hogy *milyenek az esztendő végének csapadékviszonyai:* az ősszel jól átázott talaj nagyban növeli a forráshozamokat.

„Elúszik" a kalória

— Rá kell tehát térnünk — mondja *dr. Kessler Hubert* — a meglevő vízkészletekkel való *helyes gazdálkodásra, abba kell hagyni a gyógyvíznek más célokra történő hasznosítását.* „Rejtett tartalékok" azonban vannak még, a mostani kutatásoknak kell meghatározniuk, hogy milyen mennyiségben. A Gellérthegy tövében, *a Duna medrében fakadó, úgynevezett „szökevény forrásokra" gondolok*, amelyek igen jól láthatók alacsony vízállásnál. Ezen a télen is megfigyelhettük: *még erősen állt a jég, de a Duna partja mentén néhány száz meter hosszan már víztükör váltotta fel a jég és a hó birodalmát.* Jelentős, láthatatlan áramlások bizonyítéka ez, *nagy kalória- és termálvíz-mennyiségé.*

Az Erzsébet-híd építkezésénél megbolygatták a dolomitot, s ott *40 fokos víz kezdett előtörni.* A vízügyi szakemberek a hídépítőkkel közösen, sürgősen intézkedtek: *el kell zárni ezeket az új forrásokat, visszanyomni a vizet, hogy a már működő források szintje változatlan maradjon.* De az elzárás úgy történt, hogy szükség esetén — például a nyári hónapokban — átmenetileg ezeket a forrásokat is igénybe lehessen venni.

Nincsenek szenzációk . . .

— Mint ez a példa is bizonyítja, a különféle szakmák művelői között mind jobb az együttműködés, a megértés. A kutatók többsége ma már egyetért az Erzsébet-hídihez hasonló intézkedések szükségességében, s ennek köszönhető, hogy a fővárosban *már lekerült a napirendről a termálvízzel fűtés gondolata.* Felvetődött viszont az úgynevezett *„gőzbányászat"* ötlete. Érdekes téma, de itt is arra kell figyelmeztetnünk: *nagy szenzációk ma már nincsenek, csínján kell bánni a tetszetős elképzelésekkel,* hiszen igaz ugyan, hogy nagy energia a föld melege, de az energiahordozó, a felszínre közvetítő víz — kevés, mennyisége korlátozott. S arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a mélységek vizében oldott só *igen gyorsan elkövesítené a kutak csöveit.*

A gyógyvízkutatás érdekében a VITUKI most úgynevezett karszthidrológiai észlelőállomást rendez be a Gellérthegyi barlangban. Itt nemrég két fúrást is végeztek, s *40 fokos vízre bukkantak.* Önműködő regisztráló készülékkel vizsgálják majd a termálvíz és a különféle természeti hatások — a légnyomás, a csapadékviszonyok, a Duna vízállása — összefüggéseit, s ennek alapján kívánják elkészíteni javaslataikat a „rejtett tartalékok" feltárására.

Keresztényi Nándor

OSZTÁLYOZÁS

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Tárgy: 551.23

Szerző: Keresztényi Nándor

Cím: Szökevényvizek a Dunában

Hely

Idő: 1963

Személy

Helyszám

Forrás: Esti Hirlap

(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
	1963. jún. 7.		